

Jaarverslag Boerderijstichting Fryslân 2020

Dit jaarverslag over het jubileumjaar 2020 wordt in hevige mate getekend door de Covid-19 pandemie en haar gevolgen voor de voorgenomen activiteiten. 35 Jaar is een respectabele bestaansperiode en bestuur BSF had zich voorgenomen om met diverse extra activiteiten dat 7^e lustrum luister bij te zetten. Daar kwam duidelijk minder van terecht. Tot zelfs in december, met de 2^e lockdown, beïnvloedde de pandemie ons werk.

Gelukkig zijn er vanuit het bestuur geen persoonlijke corona-effecten gebleken; en dat geldt -voor zover wij dat kunnen zien en ervaren- ook voor de donateurs.

Een bestuur, dat werd uitgebreid met Ate Feenstra en dat -ondanks de corona-bepalingen- erg actief bleef en zelfs de nodige nieuwe initiatieven ontplooidde respectievelijk die van anderen wilde versterken.

De activiteiten op een rij:

1. De jaarlijkse “papieren” nieuwsbrief in maart was vanwege het lustrum extra dik en werd goed ontvangen. Het jaarlijkse thema betrof interieurs van de voorhuizen bij oudere boerderijen. En er was een gastartikel over houtvaart; “Hout van verre”, dat in boerderijen in overvloed werd gebruikt. Ook de aankondigingen van de diverse voorgenomen jubileumactiviteiten. Deze nieuwsbrief wordt verspreid onder de ruim 200 bestaande en nieuwe donateurs, een 40-tal gerelateerde organisaties en de gemeentebesturen in Friesland. Er is nog een behoorlijk restant, want allerlei fysieke bijeenkomsten, waarop deze nieuwsbrieven beschikbaar worden gesteld, gingen dus niet door
2. De 4 digitale nieuwsbrieven gaan in 2020 naar een groter e-mailadressenbestand. De actie om donateurs ook hun email-adres aan BSF ter beschikking te stellen had goed resultaat; ongeveer 40 donateurs meer
3. De thema-avond in maart/april over markante interieurs met een inleiding van de op dit gebied deskundige hoogleraar De Haan is niet doorgegaan
4. Datzelfde gold de 2 geplande excursies in mei en juni, waarin een rondrit in Súdwest Fryslân langs een 7-tal van dit soort interieurs beoogd was. Dit keer 2 excursies, zowel vanwege de krapte in de te bezoeken locaties als ook om iets meer gegadigden de kans te geven. De excursie is gewoonlijk overtekend
5. Ondanks Covid-19 zijn wel alle voorbereidingen gedaan voor de prijsvraag “de meest aantrekkelijke moderne boerderij”. Dit project bestond uit het in diverse media uit te schrijven prijsvraag. Ondanks de ruim opgezette publiciteitscampagne (Omrôp Fryslân, provinciale kranten, vakbladen, lokale kranten) bleef het aantal inzendingen sterk achter bij de wens. Er is naar de oorzaken gezocht, maar de doorslaggevende is waarschijnlijk Covid-19. In 2021 opnieuw een poging, wellicht ondersteunde door social media en bijvoorbeeld met intensief rondrijden de meer attractieve locaties verzamelen. Voor dit project is gebruik gemaakt van een deel van door diverse fondsen beschikbaar gestelde bedragen (zie verder)
6. Het project, samen met Fries Landbouwmuseum, om schoolkinderen deel te laten nemen aan een bijzonder en educatief project en een daaraan verbonden prijs is vanzelfsprekend ook niet doorgegaan

7. Het boek “Cultureel erfgoed op it Fryske Boerehiem”, geschreven door onze bestuursleden Rudolf Wielinga (foto’s en beschrijvingen bijgebouwen) en Wiebe Hoekstra (teksten) en uitgegeven bij uitgeverij Louise, is op 10 oktober aan de CdK aangeboden. Beperkte bezetting in de zaal, met strakke regie. Dit boek is in de media uitvoerig getoond en behandeld. De eerste oplage van 750 is vrijwel geheel gedistribueerd in 2020. Donateurs kregen het gratis, collega-organisaties kregen er ook cadeau en de rest werd in eigen beheer of via de boekhandels verkocht. De distributie nam BSF in eigen beheer, op zich een nieuw avontuur. Door de 2^e “lockdown” vanaf medio december viel de verkoop stil. De 2^e druk van 300 exemplaren is beschikbaar voor verkoop in 2021. Er is de stellige verwachting, dat er nog 200 zo op de “keukentafels” komen te liggen. En dat is nu juist het doel: bekendheid realiseren. Om de uitgave mogelijk te maken is een deel van de verkregen extra financiering vanuit een 6-tal fondsen gebruikt (zie verder)
8. De voorbereidingen voor het boek “Boerderijen van het Amerikaans type in Friesland” (werktitel) door onze bestuursleden Hans de Haan en Jacob van der Vaart zijn, alhoewel in een iets lager tempo, doorgegaan. Met uitgeverij Bornmeer zijn de relevante afspraken gemaakt voor distributie door hen. BSF krijgt 200 exemplaren voor eigen distributie. De planning is juni 2021. De auteurs zijn diep gaan onderzoeken; en hebben daarvan is regelmatig verschenen nieuwsbrieven kleine voorproefjes gegeven. CdK is al bereid gevonden ook dit boek als eerste in ontvangst te nemen. Ook voor dit boek is een deel van de geworven giften vanuit fondsen beschikbaar
9. De voorbereidingen voor het boek “Gelede boerderijen in Friesland” door eveneens de auteurs De Haan en Van der Vaart, zijn in de tijd opgeschoven. Publicatie mogelijk in 2022
10. De jubileumbijeenkomst is in de oorspronkelijke opzet niet doorgegaan, maar omgebouwd tot de feestelijke uitreiking van het boek “Cultureel erfgoed op it Fryske Boerehiem” aan de CdK op 10 oktober 2020
11. Op initiatief van de Boerderijstichting Noord-Holland is een meerjarig project opgezet om boerderijen met een markante functie meer of beter geschikt te maken voor publieksbezoeken. Deze boerderijen liggen in het Waddengebied van de 3 Noordelijke provincies. Het Waddenfonds en de 3 provincies steunen -naar alle waarschijnlijkheid- dit project met enkele honderdduizenden €’s. In “ons” Waddengebied zijn 3 boerderijen geselecteerd. Dit project loopt de komende 4 jaren; mogelijk komen ook andere boerderijen nog in aanmerking
12. Op initiatief van de provincie en -opvallend genoeg- tegelijkertijd van het bestuur van de BSF- wordt een programma gestart om te komen tot een volledige inventarisatie van het agrarisch erfgoed in onze provincie. De basis ervoor is de nota “Takomst van de Fryske pleats”. BSF stelt zich voor om de gegeven handschoen mede op te pakken
13. Voor de diverse jubileumactiviteiten (prijsvraag en 2 boeken) zijn meerdere fondsen verzocht om er een financieel aandeel in te leveren. In totaal is er ongeveer €10.000 toegezegd en grotendeels ontvangen. Het oorspronkelijke doel was €12.000 en derhalve is het doel behoorlijk goed gerealiseerd. Het uitgangspunt was steeds een 50/50-verhouding (co-financiering), waarbij BSF dus ook €12.000 beschikbaar stelde uit eigen middelen. Dat bedrag is in 2020 niet geheel uitgenut. BSF is de gulle geldgevers, Boelstra Olivier stichting, P.W. Janssen’s Friese Stichting, Van Heloma stichting, Old Burger Weeshuis Leeuwarden en Ottema Kingma stichting zeer erkentelijk voor het participeren. Zij krijgen presentexemplaren van de boeken

14. Het werk van de BSF wordt jaarlijks ondersteund door zowel de provincie Friesland (Steunpunt Monumentenzorg met een bedrag van €6.250 in 2020) als de gemeente Súdwest Fryslân met een jaarlijks bedrag van €250). Bekendheid met en voortbestaan van het agrarisch cultureel erfgoed is ook hun doelstelling. De samenwerking met de andere monumentenorganisaties onder coördinatie van het Steunpunt verloopt goed; en dit afgelopen jaar ook met digitaal vergaderen
15. BSF heeft positief gereageerd op de concept-nota "Erfgoed" van de gemeente Súdwest Fryslân, met een verzoek om bij sloopvergunningen op te nemen dat objecten van te voren worden gedocumenteerd
16. BSF is onderdeel van AEN, Agrarisch Erfgoed Nederland. Deze koepel is voor ons belangrijk; samenwerkingsverhoudingen zijn blijvend goed
17. Er is een groeiende samenwerking met het Fries Landbouwmuseum; er zijn gezamenlijke projecten en activiteiten en het is voor BSF ook een soort "huis" voor vergaderingen en bijeenkomsten
18. In 2020 is BSF een 3-tal keren in Omrôp Fryslân geïnterviewd; verder omvangrijke krantenartikelen en advertenties in de provinciale en regionale bladen
19. De BSF adviseert op verzoek van donateurs en derden op vragen met betrekking tot bouwplannen en/of onderhoud; ongeveer 10 x per jaar
20. Het aantal donateurs stijgt de laatste jaren -en dus ook in 2020- met een gemiddelde van 5 elk jaar. Het aantal is nu 212.

Ondanks grote beperkingen en een als gevolg daarvan niet geheel gerealiseerd jubileumprogramma kan het bestuur van de BSF toch terugzien op een behoorlijk succesvol 2020. Er zijn aantoonbare resultaten en er is een gevulde portefeuille met ter zake doende ambitie bij de bestuursleden.

Januari 2021, samengesteld door Gerrit B. Fokkema en vastgesteld in de BSF-bestuursvergadering op 11 januari 2021,

Piet Vellinga,
voorzitter